

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

7/61071 GK 136

Sayı : E-69602026-610-00078706864-79786338
Konu : Soru Önergesi (7/61071)

07.11.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 23.03.2022 tarihli ve 43452547-120.07-E.986870 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Kayseri Milletvekili Sayın İsmail ÖZDEMİR tarafından verilen 7/61071 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet MUŞ
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı (3 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: B9B25F74-EAC7-431F-9DC0-EBAFCD8BD53E

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Üniversiteler Mah.Dumlupınar Bul. No:151 Çankaya/ANKARA

Telefon No: 0 (312) 449 1494 Faks No: 0(312) 449 1341

e-Posta: stajtejisoruonergeleri@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için:
Soru Önergeleri Birimi

Telefon No: 0 (312) 449 1494

T.C.

TİCARET BAKANLIĞI

Kayseri Milletvekili Sayın İsmail ÖZDEMİR'e ait 7/61071 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-5) Dünya ticaretinin önemli bir bölümü Asya ve Avrupa ile Amerika gibi ana kıtalar arasındaki doğu-batı hattı üzerinde gerçekleşmekte olup bunun içerisinde konteyner taşımacılığı önemli bir yer tutmaktadır. Buna göre uğrak limanlarla ilgili her türlü etkileşim, gemi ve konteyner pozisyonlamalarını değiştirmektedir. Bahse konu sorunların son dönemde artış göstermesinin temel nedeninin Covid-19 salgınının yarattığı genel kırılganlığın küresel değer zincirlerinde yol açtığı darboğaz sonucu konteyner hatlarına beklenenden fazla talebin gerçekleşmesi ile yeni şartlardan dolayı önde gelen taşıma şirketlerinin yeniden pozisyonlama yapamaması olduğu anlaşılmaktadır.

Bahse konu sorunlara ilişkin çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla lojistik sektörü temsilcileri (Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu(DEİK), Hizmet İhracatçı Birliği) ve ilgili bakanlıkların (Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı) katılımı ile bir dizi toplantı gerçekleştirilmiştir. Toplantılarda, kısa vadede rezervasyon yaptıramamış ihracatçılarımızın yüklerinin ay bazında TİM koordinasyonunda tespit edilerek konsolide edilmesi suretiyle Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nın planlamaları çerçevesinde Türk armatörlerinin gemileri ile ihtiyaç duyulan limanlara gönderiminin sağlanmasının faydalı olacağı öngörülmüştür. Bu çalışma kapsamında, ihracatçılar ile lojistik firmalarını bir araya getirmek ve kara, hava, deniz ve demiryollarında en uygun yükü, en uygun sürede, en uygun araçla ve en uygun maliyetle taşınmasını sağlamak ve bu çerçevede küresel lojistik sorununa ulusal bir çözüm getirmek amacıyla TİM tarafından 'Türkiye Lojistik Portalı' hizmete sunulmuştur.

Bununla birlikte, söz konusu sorunların bertaraf edilmesi noktasında Bakanlığımız tarafından da taşıma modları arasında çeşitliliğin sağlanması, alternatif taşıma güzergâhlarının belirlenmesi, taşımacılık maliyetlerinin azaltılması gibi çeşitli çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, ihraç güzergâhlarımızda yaşanan sorunların çözümlenmesi amacıyla aksiyon planlarının oluşturulması ve firmalarımızdan alınan bilgiler doğrultusunda navlun maliyet faktörlerinin detaylı analizleri yapılarak navlun maliyetlerimizin yönetilebilir seviyelere çekilmesi yönündeki çalışmalarımız sürdürülmektedir.

Covid-19 salgınının etkilerinin azalması ve normalleşme sürecine paralel olarak salgına bağlı uygulanan tedbirlerin gevşetilmesi ile birlikte konteyner temininde yaşanan sıkıntının ve navlun maliyetlerinde yaşanan artışa ilişkin sorunların kısa zamanda sona ermesi beklenmektedir. Nitekim 2022 yılının içerisinde denizyolu navlunlarında önemli bir gerileme olduğu görülmektedir. (Salgın döneminde 5.500 puan seviyelerinde olan ve navlun piyasasındaki taşımacılık ücretlerinin en önemli göstergesi olarak takip edilen Baltık Kuru Yük Endeksi 2022 yılı içerisinde 1.300 puana kadar inmiş olup Eylül ayı itibarıyla 1.566 puan seviyesindedir.)

18.08.2022 tarihli ve 31927 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 5973 sayılı İhracat Destekleri Hakkında Karar’ın 19’uncu maddesinde düzenlenen UR-GE projesi desteği ile kümelenme anlayışı ve proje yaklaşımı çerçevesinde işbirliği kuruluşlarının proje bazlı ihtiyaç analizi, eğitim ve/veya danışmanlık, istihdam, yurt dışı pazarlama veya alım heyeti programlarının birbirine bağlı bir şekilde uygulanabileceği bütünleşik bir destek mekanizması yürütülmektedir. Söz konusu projeler ortalama 3 yıllık bir süreye sahip olup bu süre zarfında Bakanlığımız, işbirliği kuruluşları ve firmalar işbirliği içerisinde projeyi yürütmektedirler.

2011 yılından beri yürütülmekte olan destek kapsamında 557 onaylı projenin 53’ü ağaç ve orman ürünleri sektörüne yöneliktir. 2022 yılı Eylül ayı itibarıyla ağaç ve orman ürünleri sektöründe aktif 17 Ur-Ge Projesi yürütülmekte olup söz konusu projeler kapsamında 372 firma yer almaktadır. Ayrıca ilgili sektörde onaylanan projelerin 2 tanesi Kayseri ilimize aittir.

Diğer taraftan, mobilya sektöründe yurt içinde ve yurt dışında düzenlenen fuarlar da 5973 sayılı Karar kapsamında Bakanlığımızca desteklenmektedir. Bu çerçevede, mobilya sektöründe 2022 yılında 41 yurt dışı fuar bireysel katılım desteği kapsamına, 8 yurt dışı fuar ise milli katılım organizasyonu desteği kapsamına alınmıştır. Ayrıca, mobilya sektöründe yurt içinde düzenlenen fuarlardan 2-6 Mart 2022 tarihleri arasında İzmir’de düzenlenen MODEKO 2022 Uluslararası İzmir Mobilya Fuarı ve 22-26 Ekim 2022 tarihleri arasında İstanbul’da düzenlenecek olan INTERMOB 2022 24. Uluslararası Mobilya Yan Sanayi, Aksesuarları Orman Ürünleri ve Ahşap Teknolojisi Fuarı yurt içinde desteklenen fuarlar arasında yer almaktadır.

Malumları olduğu üzere, Turquality®, uluslararası markalaşma potansiyeli olan şirketlerimizin, üretimlerinden pazarlamalarına, satışlarından satış sonrası hizmetlerine kadar bütün süreçleri kapsayacak şekilde yönetsel bilgi birikimi, kurumsallaşma ve gelişimlerini sağlayarak uluslararası pazarlarda kendi markalarıyla global bir oyuncu olabilmeleri ve söz konusu markalar aracılığıyla olumlu Türk malı imajının oluşturulması ve yerleştirilmesi amacıyla oluşturulmuş ilk ve tek marka destek programıdır.

5973 sayılı Karar’ın 17’nci maddesinde düzenlenen Marka ve Turquality® desteği kapsamında, 2020 yılında 17 firmamız Marka, 4 firmamız Turquality®, 2021 yılında ise 26 firmamız Marka, 11 firmamız da Turquality® programları kapsamına alınmış olup hâlihazırda 116 firma 120 markasıyla Marka Programı, 187 firma 198 markasıyla Turquality® programı çerçevesinde desteklenmektedir. Söz konusu karar kapsamında toplamda 318 marka desteklenmekte olup bunlardan 18 markamız mobilya sektöründe faaliyet göstermektedir.

Aynı zamanda, 5973 sayılı Karar kapsamında yer alan marka tescil, tanıtım ve birim kira desteklerinden mobilya sektöründe faaliyet gösteren 52 firma 2021 yılında desteklenmiştir.

Öte yandan, ilk kez 2008 yılında olmak üzere bu sene on üçüncüsü düzenlenen Ulusal Mobilya Tasarım Yarışması Bakanlığımızca desteklenmekte olup 5973 sayılı Karar’ın 26’nci maddesinde yine söz konusu destek kalemine yer verilmiştir. Orta Anadolu Mobilya, Kâğıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği’nin organizatörlüğünde düzenlenen ve Bakanlığımızca desteklenen ilgili tasarım yarışması ile sektörün imkân ve sıkıntılarını avantaj haline dönüştürecek ve mobilya ihracatında rekabet sağlayıcı çözümler üretecek tasarımlar yapılması hedeflenmektedir. Ayrıca, mobilya sektöründe faaliyet gösteren 14 firma Tasarım ve Ürün Geliştirme Projesi desteğinden faydalanmaktadır.

Bu desteklerin yanı sıra kuruluşların iştigal sahasına giren ürünlerinin yurt dışı pazarlarda tanıtılması amacıyla Bakanlığa sunacakları projeler de desteklenmekte olup bu gibi tanıtım faaliyetleri, 5973 sayılı Karar’ın 27’nci maddesi ile Turquality® tanıtım projesi desteği başlığı altında desteklenmeye devam olunacaktır. Bu çerçevede 2014-2018 yılları arasında Türkiye Mobilya Tasarım Tanıtım & Türk Modüler Mobilyası Tanıtım Projesi, İstanbul

Mobilya, Kâğıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği tarafından gerçekleştirilmiş ve Bakanlığımız tarafından desteklenmiştir.

Ayrıca, kredi garanti ve kefalet uygulamaları yoluyla mal ve hizmet ihraç edenlerin her türlü finansman ihtiyaçlarının giderilmesine katkı sağlamak ve her türlü finansmana erişim imkânlarını genişletmek, desteklemek ve kolaylaştırmak amacıyla gerçek kişi veya tüzel kişiler lehine, münhasıran ihracat kredileri için kefalet vermek ve sadece ihracatçıların erişimine açık olmak üzere TİM ile Eximbank'ın öz kaynaklarıyla 2021 yılı Ekim ayında kurulan ve 2021 yılı Aralık ayında 61 ihracatçı birliğimizin ortaklığıyla sermaye yapısı güçlendirilen İhracatı Geliştirme Anonim Şirketi (İGE A.Ş.) 2022 yılı Mart ayı itibarıyla faaliyete geçmiştir.

2022 yılı Temmuz ayında gerçekleştirilen Genel Kurul toplantısında, 20 bankanın ortaklığıyla sermaye yapısı yeniden güçlendirilen İGE A.Ş. ile ihracatçılarımızın en büyük sorunu olan kredide kefalet sorununun ortadan kaldırılması, teminat yetersizliği nedeniyle çeşitli kredi ve destek imkânlarından yeterince yararlanamayan ihracatçılarımızın krediye erişimleri kefalet suretiyle sağlanması ve bu sayede ihracatçılarımızın krediye erişim maliyetinin düşmesi, ihracatımızın tabana yayılması amaçlanmaktadır.

İhracatçı birlikleri üzerinden yapılan ihracat işlemlerinden belli oranlarda yapılan kesintilerin de şirketin sermayesine aktarılmasıyla, İGE A.Ş.'ye ilave bir gelir sağlanarak sürekli güçlü bir finansal yapı içerisinde olması ve böylece kendini yenileyen bir sermaye yapısı oluşturulması, ihracatçılarımıza sürekli ve etkin bir şekilde hizmet verilmesi amaçlanmaktadır.

Bunlara ilaveten, Ülkemizdeki küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin büyük çoğunluğu esnaf ve sanatkârlara ait işletmelerden müteşekkildir.

Her yıl yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararları doğrultusunda esnaf ve sanatkârlara HALKBANK kaynaklarından %50 ve %100 faiz indirimli kredi kullanım imkânları sağlanmakta olup bu vesileyle ticaret erbabına piyasa koşullarına nazaran uygun geri ödeme koşulları ile finansman olanakları sunulmuş olmaktadır.

Mobilya imalatı ile iştigal eden esnaf ve sanatkârlarımız, faiz indirimli kredi tipleri arasında yer alan işletme ve yatırım kredilerinden yararlanabilmekte olup bununla birlikte esnaf ve sanatkârlar ile meslek kuruluşlarınca iletilen sektörel talep ve öneriler Bakanlığımızca titizlikle değerlendirilmekte ve konusu itibarıyla ilgili kurum ve kuruluşlar ile paylaşılarak takibi sağlanmaktadır.